

REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Dubrovniku
Dr. Ante Starčevića 23.

Poslovni broj. 15:P-615/2023-21

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

P R E S U D A

Općinski sud u Dubrovniku, po sutkinji toga suda Jadranki Klečak, u pravnoj stvari tužitelja Stjepan Bilobrk, OIB:86889471502, Ivana Gorana Kovačića 17, 20000 Dubrovnik, zastupan po punomoćniku Dubravko Arapović, odvjetnik u Dubrovniku, protiv tuženika OTP banka d.d., Domovinskog rata 3, Zadar, OIB:52508873833, zastupana po punomoćniku Niki Šobat Šimić, odvjetnici iz OD Anić & Anić d.o.o., Lovretska 14, Split, temeljem generalne punomoći Su-427/2021, radi isplate, nakon održane javne i glavne rasprave zaključene dana 27.svibnja godine u nazočnosti punomoćnika tužitelja, a presude javno objavljene dana 03.srpnja 2026. godine, istog dana,

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku OTP BANKA d.d., Split, Domovinskog rata 61, OIB: 52508873833 platiti tužitelju STJEPANU BILOBRKU iz Dubrovnika, Ivana Gorana Kovačića 17, OIB:86889471502, iznos od 5.439,89 EUR sa zateznom kamatom tekućom od 1. listopada 2015. do isplate, prema stopi koja se obračunava za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena do 31. prosinca 2022. koju kamatnu stopu utvrđuje objavljuje HNB, a od 1. siječnja 2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 postotna poena do 31. prosinca 2023., a od 1. siječnja 2024. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

II. Odbija se tužbeni zahtjev preko dosuđenog od 5.439,89 9€, u točki I. izreke do zatraženog 17.574,96 €, kao neosnovan.

III. Utvrđuje se da ne postoji potraživanje tuženika spram tužitelja u iznosu od 6.277,05€, istaknuto prigovorom radi prebijanja.

IV. U odnosu na troškove ovog postupka koji se odnose na zastupanje po punomoćnicima svaka strana snosi svoje troškove postupka.

V. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju materijalni trošak ovog postupka u iznosu 500,00 € sa zateznim kamatama tekućim od 03. srpnja 2026. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, do isplate, sve u roku 15 dana.

Obrazloženje

1. U tužbi zaprimljenoj na ovaj sud dana 06.lipnja 2023.g., tužitelj navodi da su parnične stranke sklopile Ugovor o kreditu br. 05112044138 SN koji je solemniziran pred javnim bilježnikom Nikšom Viđenom iz Dubrovnika dana 05.prosinca 2005.g. pod posl.br. OU-1464/05-1 i koristio kredit od 201.700,00 CHF u protuvrijednosti domaće valute uz valutnu klauzulu vezanu za navedenu stranu valutu CHF.

Tužena banka je u ugovor o kreditu ugradila odredbe kojima je ugovorena valutna klauzula u švicarskom franku (CHF),u kunsjoj protuvrijednosti obračunatoj prema srednjem tečaju CHF tuženika važećem na dan plaćanja, ali o kojoj se odredbi nije pojedinačno pregovaralo. Zbog toga su navedeni uglavci o valutnoj klauzuli protivni kogentnim odredbama članaka 96. i 97.Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br.79/07,125/07 i 79/09),koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja odnosnog ugovora i za vrijeme njegovog izvršavanja, s tim da je posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost. članka 102.Zakona o zaštiti potrošača. O ništetnosti navedenih ugovornih odredbi već su se pravomoćno izjasnili domaći sudovi i to povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, slijedom čega o pravnoj osnovi ove tužbe već postoji pravomoćna presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br.P-1401/2012 od 4.srpnja 2013.godine,koja je u dijelu koji se odnosi na promjenjive kamatne stope potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br.PŽ-6632/17 od 14.lipnja 2018. godine. Vrhovni sud Republike Hrvatske u tom dijelu je odbio revizije sedam tuženih banaka protiv navedene drugostupanjske presude presudom Rev-2221/2018 od dana 03.rujna.2019.g.

Tužitelj ovom tužbom postavlja zahtjev tuženiku za vraćanje onog što je primljeno na osnovi ništetnih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli. Posrijedi je restitucija utemeljena na odredbama članka 323.Zakona o obveznim odnosima, prema kojima je u slučaju ništetnosti svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, s općim zastarnim rokom od 5 godina. Tužitelj i tuženik su sklopili Dodatak br.1. Ugovoru o kreditu koji je solemniziran pred javnim bilježnikom Ivom Radovićem u Dubrovniku dana 18.siječnja 2016.godine pod posl.br.OV-221/16.

Tužitelj, kao korisnik kredita, ne raspolaže odgovarajućom dokumentacijom o valutnoj klauzuli, određenim jednostranom odlukom banke, kao ni svim drugim dokumentima i podacima bez kojih nije moguće utvrditi visinu iznosa koji joj banka mora vratiti, ali

tu dokumentaciju zasigurno ima tužena banka, koja ju je u dokazne svrhe dijelom dostavila u spomenutim postupcima povodom kolektivne tužbe udruge „Potrošač“. Zato tužitelj u ovom slučaju ne može postaviti određeni tužbeni zahtjev prije nego dođe do navedenih podataka i prije nego se provede odgovarajuće vještačenje, nakon čega će tužitelj odrediti visinu novčane tražbine čiju isplatu traži ovom tužbom. Tužitelju uz glavniciu pripadaju i zakonske zatezne kamate koje će se također odrediti naknadno, nakon provedenog vještačenja. Tužitelj u ovom trenutku samo pretpostavlja da se radi o tražbini u iznosu ne manjem od 1.500,00 EUR pa je u tom smislu i naznačena možebitna vrijednost predmeta spora.

Zbog svega navedenog, sukladno odredbama članka 186.b.stavak 3.ZPP-a, tužitelj predlaže sudu prihvatiti tužbeni zahtjev naveden u izreci ove odluke, a koji je specificiran podneskom od 10.prosinca 2025.g. (list spisa 215-218), nakon provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja po stalnom sudskom vještaku Stefani Gardašanić.

2. U odgovoru na tužbu zaprimljenom na ovaj sud dana 25.kolovoza 2023.g. tuženik prije svega ističe prigovor mjesne nenadležnost naslovnog suda u postupku, ističe prigovor da je tužba neuredna i stoga nepodesna za daljnje postupanje, protivi se tužbi i tužbenom zahtjevu, osporava osnov i visinu, poriče navode tužbe, ističe prigovor zastare te predlaže da se tužbeni zahtjev u cijelosti odbije kao neosnovan uz osudu tužitelja da snosi troškove postupka. Ističe i prigovor radi prebijanja.

Tuženik ističe da je tužba s procesnog aspekta neuredna i stoga nepodesna da bi se po njoj moglo dalje postupati, pa predlaže da sud tužbu vrati tužitelju uz nalog da tužbu ispravi, a pod prijetnjom odbačaja tužbe sukladno odredbi članka 109. ZPP-a. Naime, ne bi trebalo biti sporno da je tzv. stupnjevita tužba jedina iznimka u ZPP-u prema kojoj tužbeni zahtjev ne treba biti određen odmah prilikom podnošenja tužbe jer se prvo odlučuje o osnovanosti manifestacijskog zahtjeva, pa tek onda o naknadno postavljenom točno određenom tužbenom zahtjevu (i to samo ako je manifestacijski zahtjev osnovan). Tuženik odmah ističe da ovo nije stupnjevita tužba iz odredbe čl. 186.b ZPP-a jer ona prije svega pretpostavlja postavljanje manifestacijskog zahtjeva, a koji ovom tužbom nije postavljen. Tužitelj ne tvrdi, a ne nudi niti bilo kakve dokaze da je ikakvu dokumentaciju zatražio od tuženika, a te dokaze ne nudi jer nikakvu dokumentaciju od tuženika nije niti zatražio, pa i stoga dakle u ovom sporu nisu ispunjene pretpostavke za podnošenje tužbe iz članka 186.b ZPP-a. Upućuje na rješenje Vrhovnog suda RH, posl. broj Rev-677/21 od 02.02.2022.g.

Uzگردno, tuženik napominje i da tužitelj tužbom potražuje zakonsku zateznu kamatu po stopi višoj od zakonske zatezne kamate koja se na konkretni odnos ima primijeniti (odnosi koji nisu iz trgovačkih ugovora i ugovora između trgovca i osobe javnog prava), pa je jasno da je i u tom dijelu potraživanje tužitelja svakako neosnovano.

Što se merituma tiče, tuženik ističe da je tužbeni zahtjev u cijelosti neosnovan, jer tužitelj nema pravnog osnova, a time niti interesa za vođenje ove parnice, budući je

kredit s valutnom klauzulom u CHF na koji se tužitelj poziva, u skladu s odredbama ZID ZPK (NN 102/15) koji je stupio na snagu dana 30.09.2015.g., konvertiran u eurski kredit, slijedom čega su stranke suglasno izmijenile osnovni ugovor i to s važenjem *ex tunc*. Tuženik upućuje na odredbu članka 19. a st. 1. alineja 3. ZID ZPK koja određuje da se ovim Zakonom uređuje odnos između vjerovnika i potrošača „u postupku konverzije tražbine nastale zbog prestanka ugovora o kreditu, (podcrtao tuženik) denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF.

Dakle, kada je tužitelj prihvatio ponudu tuženika i konvertirao CHF kredit, ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u CHF je pravno prestao postojati i to kao da ga nikada nije ni bilo, a nastao je novi ugovorni odnos, tj. ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR s važenjem *ex tunc*, dakle, kao da je takav bio od samog početka. Naime, u skladu s odredbama ZID ZPK (NN 102/15) u postupku provođenja konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR, tužitelj je sukladno odredbi članka 19.e st. 5. prihvatio konverziju kredita nakon čega je s tuženikom sklopio Radnju kojom se provodi Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15), kojom je konverzija i provedena (dalje: Dodatak br. 1 Ugovora o kreditu).

Sklapanjem Dodatka br. 1 dosljedno je provedeno načelo konverzije kredita iz člana 19.b ZID ZPK i upravo zato što konverzija djeluje *ex tunc*, u skladu s odredbom članka 19.c ZPK-a došlo je do promjene, ali ne samo valutne klauzule na način da je iznos početno odobrene glavnice sada izračunat prema tečaju EUR, već je izmijenjena i početno ugovorena kamatna stopa, početno utvrđeni otplatni plan i sve njegove izmjene (dakle i kamatne stope) zamijenjeni su novim otplatnim planom. Kod tužitelja je, kao rezultat ukupnosti svih ovih promjena utvrđena preplata u ukupnom iznosu od 47.294,46 kn, koja je u skladu s odredbom članka 19.c st. 1. t. 5 alineja 1. i 2. ZID ZPK-a i sporazumom o korištenju preplate u iznosu od 6.390,46 kn iskorištena za podmirenje 50% anuiteta nakon konverzije kredita, dok je ostatak preplate u iznosu od 40.904,00 kn isplaćen tužitelju dana 31.03.2016. te je utvrđen novi iznos nedospjele glavnice iskazan u valuti EUR.

Tuženik ističe da je glede učinaka konverzije kredita potpuno nebitno kolika je visina preplate, jer je mogao biti utvrđen i dug po konverziji, već je bitno to, da je izračun konverzije rezultat, ne samo promjene valute obveze, već i rezultat činjenice da su na tužiteljev kredit u trenutku sklapanja Dodatka br. 1 primijenjene potpuno određene kamatne stope koje je tuženik primjenjivao na kredite iste vrste s valutnom klauzulom u EUR, a koje kamatne stope su tužitelju bile poznate. Tuženik posebno ističe da odredbe ZPK (NN 102/15) o konverziji kredita predstavljaju *lex specialis*, pa stoga imaju prednost pred drugim normama hrvatskog pravnog sustava, pa tako i općim odredbama ZOO-a o ništetnosti ugovora i bilo kojim drugim pravilima koja bi bila u izravnoj koliziji s pravilima ZPK o konverziji kredita.

Dakle nije sporno da je između stranaka predmet ugovora o kreditu sklapanjem Dodatka br. 1 ugovoren na drugačiji način nego što je ugovoren osnovnim ugovorom

i to s učincima od dana sklapanja osnovnog ugovora o kreditu, to sporazum stranaka o konverziji kredita predstavlja novu pravnu osnovu kojom su stranke odredile svoja uzajamna prava i obveze, pa stoga tužitelj nema osnova, pa time niti prava potraživati bilo kakvu isplatu temeljem osnovnog ugovora, pa iz tog razloga niti presude iz postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača ne mogu predstavljati pravni temelj za utuženo potraživanje. U ovom konkretnom slučaju tuženik je u skladu s odredbama ZPK bio obavezan tužitelju ponuditi sklapanje dodatka ugovora o konverziji kredita, a u slučaju prihvata konverzije s tužiteljem je bio dužan sklopiti ugovor. Tužitelj u skladu s načelom slobode uređivanja obveznih odnosa nije bio dužan prihvatiti izračun konverzije, niti je bio dužan sklopiti Dodatak br. 1 o konverziji kredita. Međutim, kada je tužitelj svojom slobodnom voljom prihvatio ponudu tuženika i sklopio dodatak ugovora kojim je konverzija kredita dosljedno provedena, onda se prava i obveze ugovornih stranaka moraju prosuđivati isključivo i jedino u skladu sa sklopljenim Dodatkom br. 1 Ugovora o kreditu. Tuženik upućuje i na pravno shvaćanje koje je Vrhovni sud zauzeo u presudi Rev-1172/18 od 19.03.2019.g. Kako je u međuvremenu Ustavni sud RH donio rješenje broj: U-I-3685/2015 i dr. od 04.04.2017.g. kojim nije prihvatio prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZID ZPK (NN 102/15), valja ukazati da je Ustavni sud ovom odlukom potvrdio shvaćanje tuženika da je osporenim Zakonom, a radi rješavanja problema korisnika kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF, određen normativni okvir za konverziju kredita u CHF u kredite s valutnom klauzulom u EUR, kako bi se korisnike kredita u CHF izjednačilo s položajem u kojem bi se oni nalazili da su od početka imali ugovorene takve kredite, i da se taj cilj mogao postići jedino na način da relevantne odredbe tog Zakona imaju retroaktivni učinak. Upravo s obzirom na naprijed navedeno, na ovaj slučaj nije moguće primijeniti niti odluku Europskog suda u predmetu Dunai, C-118/17 od 14.03.2019.g. jer se radi o bitno različitoj situaciji, kako činjeničnoj tako i pravnoj.

Tuženik ističe da je postupak koji je prethodio sklapanju Dodatka br. 1 proveo u skladu s odredbama ZID ZPK (NN 102/15) te da je sklapanjem ovog ugovora konverzija kredita provedena u skladu sa Zakonom na način da je dosljedno provedeno načelo konverzije kredita iz članka 19. b po kojem je položaj potrošača-ovdje tužitelja kao korisnika kredita s valutnom klauzulom u CHF izjednačen s položajem u kojem bi bio da je od početka koristio kredit s valutnom klauzulom u EUR. Tuženik ističe da niti jednim zakonskim propisom tužitelj nije bio ograničen u mogućnosti izmjene već sklopljenog ugovora, bilo da ta izmjena važi *pro futuro*, ili s retroaktivnim učinkom, kao što je ovdje slučaj.

Konačno, a postupajući u oglednom postupku pokrenutom po prijedlogu Općinskog suda u Pazinu, Vrhovni sud Republike Hrvatske donio je dana 04.03.2020.g. Rješenje broj: Gos-1/2019 (dalje – Rješenje), kojim je odgovorio na postavljeno pitanje važno za jedinstvenu primjenu prava. Nakon donošenja ovog rješenja i zauzetog pravnog shvaćanja Vrhovnog suda, više nema nikakve dvojbe da su sporazumi o konverziji sklopljeni u skladu s odredbama ZID ZPK pravno valjani sa

svim pravnim učincima koji iz toga proizlaze, čak i u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

U vezi s prethodnim tuženik ističe da se u postupcima koji se temelje na istovrsnom činjeničnom i pravnom osnovu (provedena konverzija kredita) donose presude kojima se pravomoćno odbijaju tužbeni zahtjevu i to upravo s izričitim upućivanjem na pravna shvaćanja zauzeta u rješenju Vrhovnog suda RH broj Gos-1/19, pa tuženik ukazuje na neke od njih: Županijski sud u Puli, posl. br. GŽ-925/17 od 20.03.2020.g., Županijski sud u Karlovcu posl. br. GŽ-73/19 od 28.04.2020.g., Županijski sud u Splitu posl. br. GŽ-2427/18 od 10.06.2020.g., Županijski sud u Varaždinu posl. br. GŽ-1658/18 od 07.12.2020.g. Za potvrdu svojih navoda tuženik upućuje i na presudu Suda Europske unije broj C-452/18 od 09.07.2020.g. Dakle, prema mišljenju tuženika ne bi trebale postojati dvojbe oko valjanosti sklopljenog Dodatka Ugovora o kreditu, kao niti oko učinaka predmetnog Dodatka, koje je tuženik prethodno detaljno razložio.

Tuženik, samo opreza radi, poriče da bi ugovorna odredba o valutnoj klauzuli u CHF bila nepoštena u smislu odredbi ZZP-a pa stoga ništetna. Navodi kako je tužitelj s tuženikom pregovarao o spornoj ugovornoj odredbi i da tužitelju nije zatajena niti jedna informacija koju je imao ili za koju je znao, a koja bi eventualno mogla utjecati na odluku tužitelja o sklapanju ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF, te da je izrijeком upozorio na moguće negativne posljedice i rizike ugovaranja valutne klauzule u CHF.

Ističe kako je u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu, tuženik imao u ponudi kredite koji se odobravaju uz valutnu klauzulu u drugim valutama, ali je tužitelj želio kredit upravo s valutnom klauzulom u CHF, koja ugovorna odredba je jasna, lako uočljiva i razumljiva, a što nedvojbeno proizlazi iz sadržaja sklopljenog ugovora

Na posljétku, opreza radi, za slučaj da Sud prihvati tužbeni zahtjev na isplatu, tuženik u odnosu na tužbeni zahtjev radi isplate ističe prigovor radi prebijanja (compensatio per iudicem) svoje tražbine a po osnovu utvrđene i dijelom za podmire dospjelih obroka kredita tužitelja, a većim dijelom tužitelju isplaćene preplate, u ukupnom iznosu od 47.294,46 kn / 6.277,05 EUR uvećano za zatezne kamate koja na navedeni iznos teče, od 01.04.2016. g. pa do 31.12.2022. po kamatnoj stopi obračunatoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 01.01.2023. pa do konačne isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena.

Predlaže da se tužbeni zahtjev u cijelosti odbije kao neosnovan uz obvezu tužitelja na snašanje troškova postupka sa zakonskom zateznom kamatom po stopi određenoj člankom 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja na taj iznos teče od presuđenja pa sve do isplate, u slučaju prihvaćanja tužbenog zahtjeva neka sud o

postojanju potraživanja istaknutog radi prebijanja odluči sukladno odredbi članka 338. st. 3. ZPP-a.

3. U dokaznom postupku sud je pregledao cjelokupnu pravnorelevantnu dokumentaciju u spisu i Dodatak br.1. Ugovoru o kreditu koji je solemniziran pred javnim bilježnikom Ivom Radovićem u Dubrovniku dana 18.siječnja 2016.godine pod posl.br.OV-221/16 (list spisa 6-10, 40-44), Ugovor o kreditu broj:051128044138 SN koji je solemniziran pred javnim bilježnikom Nikšom Viđenom u Dubrovniku dana 5.prosinca 2005.godine pod posl.br.OU-1464/05-1 (list spisa 11-22), pregled ponude tuženika za konverziju kredita s priložima (list spisa 45-47), otplatni plan za kredit broj 151109069528 (list spisa 48-53), Pregled uplata po kreditu br. 051128044138 (list spisa 54-59), prikaz prometa računa iz arhive za period od 30.11.2006 do 31.12.2018 (list spisa 60-62), sudska praksa (list spisa 63-108), početni i provedeni otplatni plan za period do konverzije kredita (list spisa 113-123), izračun tečajnih razlika po kreditu (list spisa 127-130), proveden je dokaz saslušanjem tužitelja na ročištu dana 05.rujna 2024. (list spisa 135-136), nalaz i mišljenje vještaka Stefani Gardašanić (list spisa 142-209), sudska praksa (list spisa 227-273), usmeno je saslušana vještakinja na ročištu dana 27.svibnja 2026.g. (list spisa 278-279)

4. Ocjenom provedenih dokaza kako svakog zasebno tako i u njihovoj ukupnosti te na temelju rezultata provedenog postupka, zaključak je suda da je tužbeni zahtjev, djelomično osnovan.

5.Predmet ovog spora je ništetnost odredbi ugovora o kreditu o primjeni valutne klauzule u CHF-u te vraćanje stečenoga na temelju tih odredbi.

6. Iz izvedenih dokaza te navoda stranaka u postupku proizlazi da je među strankama nesporno:

- da su dana 28. studenoga 2005. sklopile Ugovor o kreditu,
- da je prema navedenom ugovoru glavnica kredita bila vezana uz valutu CHF,
- da su ugovorile promjenjivu kamatnu stopu,
- da je ugovoreno pravo tuženice da svojom odlukom mijenja visinu kamatne stope,
- da je tuženica tijekom otplate kredita svojim odlukama povećavala kamatnu stopu,
- da je tijekom otplate došlo do znatnog povećanja tečaja CHF u odnosu na kunu, te
- da su stranke dana 14. siječnja 2016. sklopile Aneks uz Ugovor o kreditu, kojim su izvršile konverziju kredita promjenom valute i kamatne stope.

7. Sporno je između stranaka:

- postojanje pravnog interesa tužitelja na podnošenje tužbe,
- može li se u konkretnom postupku primijeniti utvrđenja iz kolektivnog spora,

- jesu li ugovorne odredbe Ugovora o kreditu koje se odnose na primjenu valutne klauzule u CHF nepošteno ugovorne odredbe, odnosno: je li se o tim odredbama pregovaralo, jesu li one nejasne, nerazumljive ili neuočljive, te je li tuženica prilikom sklapanja Ugovora o kreditu postupala suprotno načelu savjesnosti i poštenja,
- učinci sklopljenog Dodatka Ugovoru o kreditu na prava tužitelja iz osnovnog Ugovora o kreditu,
- postojanje i visina potraživanja tužitelja,
- nastup zastare potraživanja

8. Što se tiče prigovora mjesne nenadležnosti Općinskog suda u Dubrovniku prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda istaknut od strane tuženika nije osnovan. Prema odredbi čl. 1. st. 3. Direktive Vijeća 93/13 EEZ-a od 05. travnja 1993.g. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, smatrat će se nepoštenom ona jednostrana određena klauzula koja, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzroči značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Prema prednjoj odredbi, opća klauzula nepoštenosti odnosi se na tri glavna kriterija za test kojemu se podvrgavaju jednostrano određene klauzule:

- ugovorna odredba mora biti takva da se o njoj nije pojedinačno pregovaralo
- mora postojati značajna neravnoteža u stranačkim pravima i obvezama i
- mora se protiviti načelu savjesnosti i poštenja.

Direktiva EU nema pravnu snagu Uredbe koja je za obvezujući zakonodavni akt, već utvrđuje cilj koje države članice moraju ostvariti. RH je kao država članica EU navedenu Direktivu implementirala u svoje zakonodavstvo, između ostalog i u Zakon o zaštiti potrošača (NN br. 41/14 i 110/15; dalje: ZZP).

Člankom 49. spomenutog Zakona, dan je pojam nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima, tako st. 1. navodi da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok st. 2. istog članka propisuje da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

Odredbom čl. 50 istog Zakona navedene su taksativno ugovorene odredbe, koje se uz ispunjenje pretpostavki iz čl. 49. ZZP-a mogu smatrati nepoštenima, dok je odredbom čl. 55. propisano da bi pravna posljedica nepošteno određene odredbe potrošačkog ugovora bila njena ništetnost.

Sud Europske unije u nizu svojih odluka zauzeo je stajalište u potrebi tumačenja citirane Direktive i njenih odredbi implementiranih u nacionalno zakonodavstvo

(Zakon o zaštiti potrošača) na način da se maksimalno pogoduje potrošačima. Najznačajnije odluke Suda koji je regulativu o nepoštenim ugovornim odredbama kvalificirao kao dio javnog poretka te posljedično tome obvezao nacionalne sudove da ex off ispituje nepoštenost spornih odredbi, bez obzira radi li se o materijalnim ili postupovnim odredbama, a koje se mogu primijeniti na konkretni slučaj su odluke u predmetu Oceano (spojeni predmeti C-240/98 do C-244/98) i Penzugyi Lizing (C-137/08). Konačno, Zakonom o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine 75/2009, 112/2012, 143/2013, 147/2013, 9/2015, 78/2015, 102/2015, 52/2016; dalje ZPK) u članku 19.1 je propisana nadležnost suda te je predviđeno (stavkom 1) da u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište, ili, neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište. Stavak 4. propisuje da se od odredbi stavaka 1 članka može se odstupiti samo sporazumom: 1. koji je sklopljen nakon nastanka spora, 2. koji omogućuje potrošaču pokretanje postupka pred sudom različitim od suda koji je naveden u stavku 1. ovoga članka ili 3. koji je sklopljen između potrošača i druge ugovorne strane, od kojih oba u vrijeme sklapanja ugovora imaju prebivalište ili uobičajeno boravište, odnosno sjedište u istoj državi i kojim se prenosi nadležnost na sudove te države, pod pretpostavkom da taj sporazum nije suprotan pravu te države. Imajući u vidu sve naprijed izneseno, ovaj sud smatra da odredba kojom je ugovorena mjesna nadležnost suda u sjedištu tuženika predstavlja situaciju iz toč. 19. čl. 50. ZZP-a, pa budući da su ispunjene pretpostavke iz odredbe čl. 49. ZZP-a, a uzimajući u obzir okolnosti navedene u čl. 51. ZZP-a takva se odredba ima smatrati nepoštenom. Ovo stoga što je ugovorena nadležnost suda u mjestu u kojemu nije prebivalište potrošača-tužitelja, tužitelju je otežano pravo na ostvarivanje njegovih prava iz ugovora pred sudom. Nadalje, riječ je o tipskom, adhezijskom ugovoru na koji tužitelj kao potrošač nije mogao utjecati, te je evidentno postojanje neravnoteže u stranačkim pravima i obvezama, s obzirom na činjenicu da je ugovorna pozicija tuženika znatno jača u odnosu na poziciju tužitelja. Što se posljednjeg kriterija cit. Direktive tiče, sud je uzeo u obzir položaj tužitelja kao potrošača, činjenicu da je što se tiče razumijevanja transakcija koje su u pitanju, pa tako i ugovorne odredbe o mjesnoj nenadležnosti riječ o osobi koja ne posjeduje pravno znanje, a s obzirom da se radi o tipskim ugovorima, nije bio niti u poziciji da o istoj ugovornoj odredbi raspravlja. Sud je posebno imao u vidu činjenicu da je predmetni ugovor sklopljen u poslovnicu pravnog prednika tuženika u Dubrovniku, da je tužitelj osoba sa prebivalištem na području Dubrovnika, te bi prorogiranje mjesne nadležnosti na sud koji je znatno udaljen od mjesta boravišta tužitelja i poslovnice u kojoj je ugovor zaključen, bilo protivno načelima ekonomičnosti i nepravično prema tužitelju. Naime, iako je u konkretnom slučaju pravni odnos između stranaka nastao 2005. godine odnosno prije 1. srpnja 2013. kada je Republika Hrvatska ušla u Europsku uniju te se ne bi neposredno primjenjivalo pravo Europske unije postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njezine pravne stečevine (što uključuje uz ostalo i praksu suda Europske unije), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je bio

u primjeni od 2005. godine (tako u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015.). Dakle, po ocjeni ovog suda trebalo je primijeniti navedenu Direktivu budući da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 78/12.) sadrži odredbe koje su u skladu sa navedenim aktom te se navedena Direktiva ima primijeniti kao nacionalni propis. Prema čl. 3. Direktive ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora (stavak 1.) s time da se uvijek smatra da se o nekoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ona sastavljena unaprijed, pa potrošač nije mogao utjecati na njezin sadržaj, posebno u kontekstu naprijed formuliranog standardnog ugovora (stavak 2.). Prema odredbi čl. 6. Direktive države članice utvrđuju da u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredaba (stavak 1.), kao i države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi onemogućile da potrošač ne izgubi zaštitu koja mu se pruža Direktivom, na temelju odabira prava države koja nije članica kao prava primjenjivog na taj ugovor ako je taj ugovor usko povezan s državnim područjem države članice (stavak 2.). U skladu s gornjim odredbama Direktive i prema odredba čl. 81. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03.; dalje ZZP) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora određeno je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 87. st. 1. i 2. ZZP propisano je da je nepoštena ugovorna odredba ništava. Ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe. U pogledu činjenice da odredba čl. 19. st. 1. ZPK nije bila propisana u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu valja reći je da u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište, ili, neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište, što je *lex specialis* u odnosu na odredbe ZPP. S obzirom na to da ova odredba uređuje nadležnost sudova, njezina primjena po prirodi stvari ne ovisi o tome kad je nastao ugovor u vezi s kojim nastane spor, već o tome kad je postupak pred sudom pokrenut, a ovaj postupak je pokrenut 07. lipnja 2019., dakle nakon stupanja na snagu navedene odredbe koja je stupila na snagu 30. rujna 2015.

Slijedom naprijed izloženog sud nalazi da je prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda neosnovan.

9. Predmetna tužba u dijelu tužbenog zahtjeva kojima se potražuje isplata ne sadrži (visinom) određeni zahtjev, međutim, iz sadržaja kao i načina na koji je formulirana predmetna je tužba nedvojbeno tužba ponesena temeljem čl. 186.b Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 122/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, dalje: ZPP), dakle, predmetna tužba je tzv. stupnjevita tužba. Kako pri tome tuženik ne dokazuje svoju tvrdnju da je tužiteljici prethodno podnošenju predmetne tužbe dostavio svu dokumentaciju vezanu za predmetni ugovorni odnos stranaka (iz podneska od 20. 12. 2023. koji tuženik dostavlja u spis proizlazi kako je tužitelju dokumentaciju vezanu za predmetni Ugovor o kreditu naknadno uputio), a tužitelj ovu stupnjevitu tužbu podnosi tražeći predaju onih isprava koje su prema ocjeni suda zajedničke za stranke (kao ugovorne strane obveznopravnog odnosa nastalog sklapanjem predmetnog Ugovora o kreditu) i to upravo onih isprava kojima tužiteljica kao ugovorna strana Korisnik kredita po naravi predmetnog ugovornog odnosa ne raspolaže, a bez kojih isprava nema objektivnu mogućnost odrediti visinu tužbenog zahtjeva na isplatu u trenutku podnošenja tužbe, sud je ocijenio da tužitelj ima imovinskopravni interes za podnošenje tužbe u kojoj tužbeni zahtjev na isplatu nije određen visinom poradi čega je ovu tzv. stupnjevitu tužbu ocijenio dopuštenom u smislu čl. 186.b ZPP te je tuženiku na pripremnom ročištu 4. prosinca 2023. rješenjem naložio dostaviti sudu cjelokupnu dokumentaciju vezanu za Ugovor o kreditu, a kako to tužitelj predlaže u tužbi.

10. Iz sadržaja Ugovora o kreditu koji su stranke sklopile 28. studenoga 2005. proizlazi da su stranke istim ugovorile stambeni kredit i kunskoj protuvrijednosti CHF 201.700,00 uz redovnu kamatnu stopu 4,39%, promjenjivu u skladu s Odlukom o kamatnoj stopi Kreditora, uz rok otplate 24 godine, u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB-a za CHF važeće na dan isplate prema otplatnom planu.

11. Tužitelj Stjepan Bilobrk iskazuje kako je u namjeri da riješi stambeno pitanje odlučio kupiti stan u zgradi koja se gradila na Gornjem Konalu. Investitor je imao ugovor o financiranju s OTP bankom, tako da nije imao drugog izbora vezano za davatelja kredita. Tužitelj je tražio da mu se kredit odobri u kunama, međutim, u banci su rekli da nemaju u ponudi te kredite, a službenica je sugerirala da je najpovoljnije da uzme kredit u CHF. Vidio je otplatni plan te je u tom trenutku prema tadašnjem stanju bilo prihvatljivo plaćati mjesečnu ratu koja je iznosila oko 4900,00 HRK, s vremenom je ta rata narasla i do 9600,00 HRK. Tužitelj je došao u teške financijske probleme iz kojih se nije mogao izvući jer mu je plaća tada bila oko 7.500,00 HRK, te se sve to odrazilo i na probleme koji su nastale u privatnom životu. U banci nije imao mogućnosti pregovarati o uvjetima kredita, banka je pripremila ugovor koji je tužitelju dostavljen na potpis. Ugovor je solemniziran kod javnog bilježnika, gdje mu nitko nije ništa objasnio vezano za rizike koji mogu proizaći iz tako sklopljenog ugovora. Što se tiče same valutne klauzule, službenica u banci je rekla da je moguće da zbog valutne klauzule rata pođe gore maksimalno 5%, međutim, da bi u tom slučaju kamatna stopa bila niža te da bi po svemu sudeći anuitet kredita ostao isti. Kada je država donijela zakon o konverziji, banka je ponudila, tužitelj je to prihvatio,

budući je u tadašnjoj situaciji u tome vidio barem malo rasterećenje što se tiče financijske situacije. Tužitelj nije mišljenja da je u potpunosti oštećen što se tiče pretplate po kreditu, a to i proizlazi iz čistog matematičkog izračuna, međutim, ponavlja da u tom trenutku drugog izbora nije bilo te je bio primoran prihvatiti ponudu za konverziju. Naknadno je nakon konverzije uzeo kredit u kunama, te sa tim kreditom zatvorio ovaj kredit koji je prvotno uzeo u CHF. Banka je utvrdila pretplatu u iznosu od 5500,00 € možda malo više ali to nije približno onome koliko sam ja banci pretplatio s obzirom na godine vraćanja kredita. Kupljeni stan isključivo koristi za stanovanje. Danas ne živi u ovom stanu, živi u stanu supruge, a ovaj stan je prazan. U vrijeme uzimanja kredita, tužitelj je bio zaposlen u tvrtki Nautilus Inženjering.

12. Već iz samog sadržaja predmetnog Ugovora o kreditu, vremena njegova sklapanja te nesporne činjenice da je ugovoren uz valutnu klauzulu u CHF, jasno proizlazi da se zahtjev tužitelja u ovom postupku temelji na istovjetnom činjeničnom i pravnom interesu kao i zahtjev koji je bio predmet postupka vođenog po tužbi Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, pod poslovnim brojem P-1401/12, radi zaštite kolektivnih interesa potrošača u odnosu na ovdje tuženika. U navedenom je postupku pravomoćno utvrđeno da su odredbe ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF ništetne u dijelu u kojem je promjena kamatne stope ugovorena isključivo odlukom banke, kao i u dijelu u kojem su obveze ugovornih strana vezane uz tečaj kune prema tečaju CHF, a da se o tim odredbama nije individualno pregovaralo, niti su korisnici kredita kao potrošači bili primjereno informirani o parametrima koji utječu na njihova prava i obveze.

13. Slijedom navedenoga, tužitelj je, sukladno članku 502.c Zakona o parničnom postupku, ovlašten pozvati se na utvrđenja suda donesena u navedenom kolektivnom postupku.

14. U navedenom kolektivnom sporu, u kojem je tuženica bila stranka u ulozi tuženika, a koji se odnosio na ugovore o kreditu sklopljene u istom razdoblju kao i ovdje predmetni ugovor, uz ugovaranje valutne klauzule u CHF te pravo banke da jednostranom odlukom, bez ugovorom određenih jasnih i objektivnih parametara, mijenja kamatnu stopu tijekom otplate kredita, u bitnome je utvrđeno da su ništetne one odredbe ugovora o kreditu o kojima se nije individualno pregovaralo, osobito u dijelu koji se odnosi na promjenjivu kamatnu stopu i valutnu klauzulu, a sve zbog izostanka potpunog informiranja potrošača o parametrima bitnima za donošenje valjane i svjesne odluke. Takve su odredbe, prema utvrđenju suda u tom postupku, dovele do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

15. Usporedbom tih utvrđenja s sadržajem predmetnog Ugovora o kreditu, u kojem je ugovoreno da tuženica može jednostrano određivati visinu kamatne stope, i to bez ugovorenog objektivnog kriterija, uz obvezu tužitelja da takvu odluku bezuvjetno prihvati, te uz činjenicu da je tužitelj tijekom otplate kredita, zbog jednostranog povećanja kamatne stope i porasta tečaja CHF, otplaćivao znatno uvećane anuitete,

ovaj sud zaključuje da je tuženica, kao profesionalni trgovac, tužitelju nametnula sporne ugovorne odredbe kao „jača” ugovorna strana. Na taj je način banka ugovorila pravo da cijenu svoje usluge mijenja po vlastitom nahođenju, bez obveze da promjenu veže uz objektivne razloge, i bez mogućnosti potrošača da na to utječe, čime je tužitelj doveden u bitno nepovoljniji položaj.

16. Sud je ocijenio razumnim i životno uvjerljivim da tužitelj, kao prosječni potrošač, nije bio svjestan rizika vezanih uz otplatu kredita denominiranog u švicarskim francima (CHF). Za razliku od tuženice – banke, kao profesionalne financijske institucije koja raspolaže specifičnim znanjem o valutnim kretanjima – tužitelj nije mogao predvidjeti moguće posljedice takvog ugovornog aranžmana, osobito imajući u vidu da valuta CHF u vrijeme sklapanja ugovora nije bila uobičajeno platežno sredstvo u Republici Hrvatskoj, već je predstavljala relativno novu i složenu financijsku pojavu.

17. Iz uvjerljivog i logičnog iskaza tužitelja proizlazi da se o konkretnim ugovornim odredbama nije individualno pregovaralo te da nije bio informiran o svim bitnim parametrima potrebnima za donošenje valjane odluke. Tužitelju nije bila predočena niti jedna informacija iz koje bi mogao razumjeti da se anuitet može znatno povećavati tijekom otplate, već mu je kredit bio prikazan bez pojašnjenja parametara, iako je bio vezan uz valutu koja nije bila u primjeni u Republici Hrvatskoj niti je predstavljala valutu u kojoj je ostvarivao prihode. Kad se dovede u vezu da je tužitelj sklopio Ugovor o kreditu s povjerenjem u profesionalnost tuženice, a da banka pri tome nije upozorila tužitelja na rizik rasta anuiteta niti na nepostojanje gornje granice rasta cijene kredita, proizlazi da tužitelj nije bio valjano i potpuno informiran o bitnim parametrima otplate kredita.

18. Valja naglasiti da ugovor može predstavljati stvarni izraz volje ugovornih strana samo ako su njegove bitne odredbe jasno i nedvojbeno utvrđene, osobito one koje se odnose na način određivanja visine tražbine i kriterije njezine promjene. U predmetnom slučaju ti uvjeti nisu bili ispunjeni.

18.1. Tužitelj je, kao potrošač, bio svjestan osnovnih elemenata ugovora – iznosa kredita koji mu je isplaćen, visine kamatne stope, visine početne mjesečne rate i roka otplate – te je logično očekivao mogućnost manjih promjena uslijed promjene tečaja ili kamate. Međutim, sukladno načelima obveznog prava o ravnoteži činidbi te načelu savjesnosti i poštenja, legitimno je očekivanje potrošača da promjene tijekom trajanja ugovora neće dovesti do znatnog pogoršanja njegova položaja, odnosno do takvih promjena koje bi ugrozile mogućnost redovne otplate kredita. Tuženici je bilo, ili je moralo biti, poznato da preuzimanje takvih obveza od strane potrošača zahtijeva prethodno realno preispitivanje mogućnosti otplate, kao i da je kredit potrošaču bio prezentiran kao najpovoljniji, što je bio odlučujući razlog njegova prihvaćanja. Stoga sud ocjenjuje da je postupanje tuženice, koja tužitelja kao nestručnu osobu nije jasno i potpuno informirala o rizicima ugovora, te mu nije pojasnila da sporne ugovorne odredbe omogućuju neograničeno povećanje njezinih obveza, suprotno načelu

savjesnosti i poštenja. Tužitelj nije bio ničim zaštićen od znatnog umanjenja svoje imovine zbog takvih odredbi, dok je tuženica svoje potraživanje osigurala založnim pravom na nekretnini i zadržala mogućnost da jednostrano povećava cijenu kredita, odnosno obvezu potrošača.

19. Slijedom navedenoga, ocjena je ovog suda da su odredbe predmetnog Ugovora o kreditu, kojima je otplata kredita vezana uz valutu CHF te kojima je ugovoreno pravo tuženice da jednostranom odlukom mijenja kamatnu stopu, nepoštene u smislu članka 81. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, br. 96/03).

19.1. Obzirom na nepoštenje navedenih odredbi ugovora o kreditu, odnosno ništetnost istih odredbi, tužitelj bi sukladno čl. 323., čl. 1111. i čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22., 145/23., 155/23., dalje u tekstu: ZOO) imao pravo na vraćanje stečenog temeljem ništetnih ugovornih odredbi.

20. Kako proizlazi iz tvrdnji stranaka te samog Dodatka ugovora o kreditu, nakon sklapanja osnovnog ugovora o kreditu koji sadrži predmetne ništetne odredbe ugovora, stranke su 14. siječnja 2016. proveli postupak konverzije osnovnog ugovora o kreditu.

21. Čitanjem Dodatka uz Ugovor o kreditu od 14. siječnja 2016. utvrđeno je da je isti sklopljen temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15), pri čemu se u Dodatku konstatira stanje preostale neotplaćene glavnice i kamate na dan dospijeca, te je utvrđeno da preostala glavnica na dan 01. 01.2016., denominirane u kunama, s valutnom klauzulom u EUR iznosi 100.929,31 EUR,. Sadržaj Dodatka jasno pokazuje da se time mijenja dio odredbi Osnovnog ugovora, odnosno glavnica je denominirana u eurima, otplata vezana za tečaj EUR-a u odnosu na kunu, a kamatna stopa jasno ugovorena, dok sve ostale odredbe ugovora ostaju neizmijenjene, uključujući i sredstva osiguranja kredita. Iz Dodatka je razvidno da su prijašnje uplate po kreditu uračunate u novi izračun glavnice, ali se niti jednom odredbom ne uređuje pitanje odricanja izvanugovornih potraživanja u vezi s uplatama tužitelja tijekom otplate kredita prije sklapanja Dodatka.

22. Vrhovni sud RH je u odluci Rev-2868/2018 od 12. veljače 2019. potvrdio pravno shvaćanje da korisnik kredita sklapanjem dodatka osnovnom ugovoru nije izgubio pravni interes za utvrđenjem ništetnosti pojedinih odredbi, dok je u ogleđnom postupku Gos 1/19 od 4. ožujka 2020. jasno navedeno da sporazum o konverziji sklopljen temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15, u daljnjem testu ZID ZPK/15), ima pravne učinke i valjan je, iako se radi o ništetnim odredbama osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

23. U ovom postupku nije sporna valjanost Dodatka, koji ima pravne učinke na odnose stranaka po otplati kredita, budući da predstavlja osnovu za izračun svih

budućih anuiteta. Sporno je u ovom postupku ima li tužitelj pravo na vraćanje stečenog uslijed preplata mjesečnih anuiteta zbog rasta tečaja CHF i rasta kamatne, stope, razlike u glavnici, sve temeljem ništetnih odredbi Ugovora o kreditu ukoliko je s tuženicom sklopio Dodatak ugovora o kreditu (tzv. konverziju), a prilikom koje konverzije su sve ranije uplate tužitelja uzete u obzir pri izračunu buduće glavnice kredita na koju je tužitelj pristao tzv. konverzijom.

24. Valja naglasiti da je ZID ZPK/15 donesen nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene u posebnom razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF i obzirom da je tečaj CHF izrazito jačao s vremenom te su rasle ugovorene promjenjive kamatne stope što je dovelo u izrazito težak položaj korisnike kredita i potrošača. Stoga je ZID ZPK/15 imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati korisnicima kredita u CHF, odnosno u kunama vezano za tečaj CHF, isti položaj u odnosu na korisnike kredita u valuti EUR.

25. Na temelju odredbi čl. 19.b i čl. 19.c koji su dodani čl. 1. ZID ZPK/15 proizlazi da vjerovnik i dužnik uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze i kamatne stope za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje (na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR) s time da se razlika između više uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, kojom se ovisno o okolnostima slučaja postupa sukladno dodanoj odredbi čl. 19.c st. 5. ZID ZPK/15.

26. U odnosu na praksu Suda EU u određenim predmetima, valja ukazati na presudu Suda EU u predmetu C-567/20 od 5. svibnja 2022. donesenu u povodu zahtjeva za prethodnu odluku na temelju čl. 267. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije koji je uputio Općinski građanski sud u Zagrebu, i gdje je Sud EU dao tumačenje o području primjene *ratione temporis* i *ratione materiae* Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima u podudarnoj činjeničnoj i pravnoj situaciji. Tako je Sud EU odgovarajući na postavljeno pitanje izrazio pravno shvaćanje da čl. 1. st. 2. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima (odredbama) u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da ugovorne odredbe koje su odraz odredaba nacionalnog prava na temelju kojih je prodavatelj robe ili pružatelj usluge bio dužan potrošaču predložiti izmjene njihova originalnog ugovora putem sporazuma čiji je sadržaj određen tim odredbama i taj je potrošač imao mogućnost prihvatiti takvu izmjenu, nisu obuhvaćene materijalnim područjem primjene te direktive.

27. Sklapanjem Dodatka Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK/15 kojim su stranke iznova od dana sklapanja Ugovora o kreditu uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, na valjan način, ugovoren među strankama, prestala je obveza tuženice (čl. 160. ZOO) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope ugovornih kamata i

valutne klauzule u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO) i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženice. ZID ZPK/15 je u odredbama čl. 19.d i čl. 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju Ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja Dodatka Ugovora proučiti njegove odredbe.

27.1. U skladu s navedenim, primjena posebnog propisa (ZID ZPK/15) derogira opće odredbe ZOO-a o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate te devizne klauzule u CHF, ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Dodatkom Ugovora o kreditu, a na način kako je to određeno u ZID ZPK/15.

27.2. Nije pravno odlučno u kakvom su položaju oni potrošači koji su prihvatili konverziju u odnosu na one koji nisu jer je to bio izbor kojeg je ZID ZPK/15 jasno definirao i u slučaju tog izbora potrošači koji su prihvatili konverziju više se ne nalaze u položaju dužnika iz kredita s valutnom klauzulom u CHF. Dakle, radilo se o valjanom izboru koji je učinjen od strane korisnika kredita i potrošača i u skladu sa zakonom čija ustavnosti zakonitost nije dovedena u pitanje. Stoga nema nejednakosti tužitelja pred zakonom i sudovima jer na potrošače koji su konvertirali kredit primjenjuje se specijalni propis ZID ZPK/15 na temelju kojeg je konverzija kredita provedena i između stranaka zaključen Aneks ugovoru o kreditu koji izaziva pravne učinke.

27.3. Nasuprot tome, na potrošače koji nisu proveli konverziju svog kredita navedeni lex specialis nije moguće primijeniti i stoga se ne radi o usporedivoj pravnoj situaciji.

28. Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 19/22, 59/23 – dalje: ZZP/22), a i njegov prethodnik ZZP/14, na isti način definiraju svrhu i cilj zakona, koja se svodi (čl. 1.) na zaštitu osnovnih prava potrošača pri kupnji proizvoda i usluga, kao i pri drugim oblicima stjecanja proizvoda i usluga na tržištu, i to:

1. pravo na zaštitu ekonomskih interesa potrošača
2. pravo na zaštitu od opasnosti za život, zdravlje i imovinu
3. pravo na pravnu zaštitu potrošača
4. pravo na informiranje i izobrazbu potrošača
5. pravo na udruživanje potrošača u svrhu zaštite njihovih interesa
6. pravo na predstavljanje potrošača i sudjelovanje predstavnika potrošača u radu tijela koja rješavaju pitanja od njihova interesa.

28.1. Dakle, kada se govori o zaštiti potrošača ta zaštita svoje domete može imati samo u okviru određenog tržišta, u ovom slučaju tržišta financijskih proizvoda i usluga (kredita) na području Republike Hrvatske. Notorno je da su banke na tržište plasirale proizvode kredite - s valutnim klauzulama, uglavnom vezanim na CHF ili EUR, ali su također plasirale kredite i u nacionalnoj valuti, kuni. Potrošač ima i pravo da ako proizvod koji je kupio ima nedostatke dobiti u zamjenu drugi proizvod, ili drugo odgovarajuće obeštećenje. Ako, i kada se potrošač odluči da umjesto proizvoda koji ima nedostatke koji mu nisu bili predloženi, za koje nije mogao znati, ako mu sve karakteristike proizvoda nisu bile poznate, a za što je odgovoran trgovac, dobije u zamjenu drugi proizvod koji nema sve mane i nedostatke, tada može dobiti samo jedan od onih proizvoda koji postoje na domaćem tržištu, a ne nekakav imaginarni nepostojeći proizvod koji se na tržištu ne nudi niti se ikada nudio.

28.2. Stoga, kako su se na tržištu nudili financijski proizvodi - krediti s valutnom klauzulom u EUR, kada je tužitelj kao potrošač izabrao da u zamjenu za proizvod s nedostatkom - kredit s valutnom klauzulom vezanom za CHF, primi drugi proizvod uz obvezu banke da izvrši obračune sukladno citiranim odredbama, time je tužitelj kao potrošač ostvario zaštitu koju mu citirani zakoni pružaju unutar uvjeta i ponude na domaćem tržištu jer se pravo na potrošača da mu se uspostavi pravna i činjenična situacija u kojoj bi se potrošač nalazio da nepoštenih odredbi nije bilo ne može ostvariti izvan uvjeta konkretnog tržišta – u ovom slučaju financijskih usluga.

28.3. Zaštita ekonomskih interesa potrošača, koja uključuje i zaštitu od nepoštenih ugovornih odredbi, nužno je povezana s unutarnjim tržištem i kao njegov dio upotpunjuje ostvarivanje tržišnih sloboda. Tržišna sloboda je, u skladu s odredbom čl.49. st. 1. Ustava, temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske i izvire, među ostalim, iz koncepta socijalne države (čl. 1. Ustava), koji obvezuje državnu i javnu vlast da utječu na tržišnu funkciju, odnosno da se miješaju u nju kako bi se osiguralo ostvarenje temeljnih socijalnih prava, ostvarila socijalna sigurnost i izjednačile ili umanjile ekstremne socijalne razlike (tako i Ustavni sud RH, odluka broj U-I-1694/2017 od 2. svibnja 2018.). U kontekstu zaštite potrošača u vezi s pravom na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, nacionalni propisi upravo imaju zadatak potrošačima pružiti visoki stupanj zaštite od nepoštenih ugovornih odredbi, ali uz osiguranje urednog funkcioniranja tržišta i tržišnih sloboda.

29. S obzirom na navedeno valja zaključiti da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane tužitelja kao potrošača budući da je tužitelj kao potrošač i kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom je potrebno naglasiti da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvatanja konverzije. S

druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu.

30. Naime, učinak konverzije prema ZID ZPK/15 djeluje *ex tunc* što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način, zaključenjem Dodatka Ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZID ZPK/15, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. toč. 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zatezних kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. ovoga Zakona).

31. Prema tome, a kakav pravni stav je izrazio i Vrhovni sud Republike Hrvatske u Odluci broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026., neosnovano tužitelj potražuje glavicu preplaćenih iznosa na temelju nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF i promjeni kamatne stope na temelju jednostrane odluke tuženice.

32. Međutim, drukčije je sa dijelom zahtjeva za isplatom zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o deviznoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do sklapanja Aneksa Ugovora o kreditu. Prema shvaćanju ovoga suda taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen u ZID ZPK/15 pa je u tom dijelu osnovan zahtjev tužitelja na temelju općeg propisa iz čl. 1111. i čl. 1115. ZOO.

33. Tužitelju pripadaju od dana sklapanja Ugovora o kreditu pa do dana prestanka obveze izvršenom konverzijom kredita (30. rujna 2015.) zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem ništetnih i nepoštenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i deviznoj klauzuli u CHF, što znači na sve one iznose koje je tužitelj plaćao više od početnog tečaja i od početne kamatne stope. Tužitelju pripadaju te zatezne kamate pripadaju u cijelosti i bez oduzimanja od bilo kakve preplate utvrđene Aneksom Ugovora o kreditu na temelju ZID ZPK/15 (točka 25. odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026.).

34. Jedine odredbe Ugovora o kreditu koje su u razdoblju od sklapanja osnovnog ugovora do sklapanja Dodatka ugovora bile jasno određene, razumljive i neposredno primjenjive, odnose se na kamatnu stopu od 4,39% godišnje, kao jedinu jasno

ugovorenu cijenu zajma, te na iznos glavnice isplaćen tužitelju prilikom ugovaranja kredita, obračunat prema tečaju CHF na dan isplate. Radi se o parametrima koji su tužitelju, kao potrošaču, bili poznati i u potpunosti objašnjeni, što omogućuje utvrđenje stvarnog iznosa temeljnog duga.

35. Sukladno odredbama čl. 323. i 324. ZOO-a, a u vezi s načelom povrata onoga što je primljeno bez valjane pravne osnove, sud je naložio sudskoj vještakinji da za razdoblje od sklapanja Ugovora o kreditu do sklapanja Dodatka izračuna iznos anuiteta kredita, uz primjenu početnog tečaja CHF prema kunsjoj protuvrijednosti na dan isplate kredita, pri čemu se uzima u obzir jedino ono što je bilo jasno određeno i ugovoreno između stranaka kao i da izradi izračun zakonskih zatezних kamata koje su tekle na gornje iznose sve do dana provedene konverzije.

36. Vještakinja Stefani Gardašanić u svom nalazu i mišljenju navodi kako je datum isplate kredita, 14.12.2005. (50.425,00 CHF), 15.02.2006. (60.510,00 CHF), 31.07.2006. (70.595,00 CHF), 30.11.2006. (20.170,00 CHF) za koji se veže početni tečaj. Tijekom otplate kredita Banka je mijenjala kamatnu stopu. Kredit je konvertiran u EUR 18.01.2016. U konverziji je utvrđena preplata od 47.294,46 HRK, ili 6.277,05 EUR po fiksnom tečaju konverzije. Zatezna kamata na preplatu tečaja do konverzije 18.01.2016 g. je za 837,16 EUR veća od preplate u konverziji Kada se tome doda pozitivna preplata tečaja od 16.737,80 EUR, ukupno potraživanje tužitelja iznosi 17.574,96 EUR.

Vještakinja navodi kako pozitivne tečajne razlike kada je tečaj bio veći od početnog iznosa 16.737,80 EUR. Negativne tečajne razlike, kada je tečaj bio manji od početnog iznosa 718,28 EUR

Zatezne kamate na preplatu tečaja od dana plaćanja do 18.01.2016.g. iznose 5.439,89 EUR (tab.4).

37. Podneskom od 10.prosinca 2025.g. tužitelj navodi kako nema primjedbi na vještačenje te sukladno istome specificira tužbeni zahtjev.

37.1. Tuženik u podnesku od 30.prosinca 2025.g. ističe primjedbu na nalaz i mišljenje vještaka.

Navodi kako je pravilan izračun vještaka sukladno kojem bi preplata po kreditu, s osnove ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF, koju bi tuženik eventualno neosnovano stekao, osporavajući pritom osnovanost bilo kakve preplate, mogla predstavljati samo razlika koja se dobije između stvarno plaćenog iznosa u kunama u skladu s primijenjenim tečajem CHF i anuiteta koji bi bili plaćeni po početnom tečaju CHF, a što je vještak jasno prikazao u ukupnom iznosu od 16.019,52 EUR, od čega pozitivne razlike iznose 16.737,80 EUR, a negativne tečajne razlike 718,28 EUR. Međutim, vještak potom obračunava zatezne kamate na tečajne razlike, te zaključuje da zatezne kamate na preplatu tečaja iznose 5.439,89 EUR. Iz opisanog očigledno krivog rezultata, vještak zaključuje da pozitivnim tečajnim razlikama koje

iznose 16.737,80 EUR valja pribrojiti, preostalu zateznu kamatu nakon prijetoja sa preplatom priznatom u konverziji, pa da ukupno potraživanje tužitelja iznosi 17.574,96 EUR. Prednji zaključak vještaka je evidentno pogrešan, upravo suprotno od zaključka vještaka, zatezna kamata na preplatu tečaja je za 837,16 eur manja od preplate priznate u konverziji, pa se taj iznos valjda treba oduzeti od tečajnih razlika.

Tuženik naglašava da je konverzija bila prisilna za tuženika i nije nastala *ex lege* učinkom nego tek prihvatom konverzije od strane potrošača ovdje tužitelja, pa je stoga prema mišljenju tuženika sklapanjem Dodatka o konverziji u skladu s odredbama ZID ZPK (NN 102/15), tužitelj restituiran za nepoštene ugovorne odredbe, jer ga s jedne strane te odredbe više ne obvezuju, a s druge strane sve isplate koje je na temelju tih ugovornih odredbi učinio vraćene su u njegovu imovinu na način da su iskorištene za njegov račun u ispunjenju valjane obveze preuzete sklopljenim Sporazumom o konverziji, čime je ujedno uspostavljena i narušena ravnoteža u ugovornim odnosima između ugovornih stranaka.

37.2. Podneskom od 25. svibnja 2026. vještakinja se očituje na podnesak tuženika od 30.prosinca 2025. te navodi kako je primjedba tuženika osnovana. Zatezne kamate na preplatu tečaja iznose 5.439,89 EUR. Pretplata koja je priznata tužitelju u konverziji iznosi 6.277,05 EUR. Prema tome, pretplata po zateznim kamatama na pretplatu tečaja je 837,16 EUR manja od pretplate priznate u konverziji, a ne kako je navela u svome nalazu i mišljenju da je veća. Iz toga razloga, pod 1.7. na stranici 20 treba glasiti: Zatezna kamata na preplatu tečaja do konverzije 18.01.2016.g. je za 837,16 EUR manja od preplate u konverziji. Kad se ta preostala preplata u konverziji prebije sa pozitivnom preplatom tečaja od 16.737,80 EUR, ukupno potraživanje tužitelja iznos 15.900,64 EUR.

37.3. Vještakinja Stefani Gardašanić usmeno saslušana iskazuje kako u cijelosti ostaje kao kod svog nalaza i mišljenja te kao kod očitovanja od 25.svibnja 2026. Ističe da je tablica br.5 prijetoj pretplate u konverziji s pozitivnim pretplatama ispravljena na način kako je prikazano u podnesku od 25.05.2026.

37.4.Sud je ocijenio da je vještakinja svoj nlaz i mišljenje izradila u svemu prema pravilima struke i zadatku suda, a u prilog tome govori i činjenica da stranke nisu imale primjedbi na računski dio izračuna dok je očitomaški u pisanju ispravila podneskom od 25.05.2026 i usmeno na ročištu.

38. Iz nalaza i mišljenja sudske vještakinje utvrđeno je da pretplata po osnovi promjene kamata da je tužitelj platio više zbog rasta tečaja 16.737,80€ EUR, da je u konverziji priznat iznos 6.277,05 EUR i ono što je ključno s obzirom na stav Vrhovnog suda Republike Hrvatske u odluci broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026. je da je izračunata zatezne kamate na pretplatu tečaja od dana plaćanja do dana provedene konverzije koje u apsolutnom iznosu iznose 5.439,89 EUR.

39. Slijedom navedenog valjalo je tužitelju priznati iznos od 5.439,89 €, sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate, prema stopi propisanoj odredbom članka

29. stavka 2. ZOO-a (točka I. izreke presude), a sve preko zatraženog u tužbi odbiti kao neosnovano.

40. U odnosu na prigovor zastare, valja istaknuti da je podnošenjem kolektivne tužbe Trgovačkom sudu u Zagrebu radi zaštite kolektivnih interesa potrošača (tužba podnesena 4. travnja 2012.) došlo do prekida zastare sukladno čl. 241. ZOO-a. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u presudi Rev-2245/2017 od 20. ožujka 2018. izričito potvrdio da pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći tek od pravomoćnosti odluke donesene u tom postupku. Građanski odjel Vrhovnog suda (rješenje Su-IV-33/2022-2 od 31. siječnja 2022.) utvrdio je da zastarni rok za restitucijske zahtjeve iz čl. 323. ZOO-a počinje teći od dana pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, neovisno o naknadnom utvrđivanju ništetnosti istovjetnih odredbi u individualnim parnicama.

41.1. Tužitelj traži povrat preplaćenih iznosa po osnovi ništetne odredbe o valutnoj klauzuli, a opći zastarni rok od 5 godina (čl. 225. ZOO-a) pa zastarni rok počinje teći u odnosu na promjenu valute CHF, pravomoćnošću u kolektivnom sporu, 14. lipnja 2018., pa s obzirom na podnošenje tužbe 06. lipnja 2023., zastarni rok nije protekao, pa prigovor zastare tuženika nije osnovan.

42. Odlučujući o tuženikovom prigovoru radi prebijanja koji tuženik ističe već u odgovoru na tužbu, sud je utvrdio da ne postoji tuženikovo potraživanje prema tužitelju u iznosu od 6.277,05€ po osnovi utvrđene pretplate u konverziji budući da navedeni iznos nije tužena dva puta platila tužitelju niti je taj iznos ovom presudom iznova priznat tužitelju.

43. O troškovima postupka odlučeno je sukladno odredbi članka 154. st.4. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/1991., 91/1992., 112/1999., 129/2000., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 96/2008., 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 89/2014., 70/2019., 80/2022, 114/2022, 155/2023 u daljnjem tekstu: ZPP) u svezi s člankom 155. ZPP-a. Tužitelj da je uspio s osnovom 100%, a visinom 30,95%.

43.1. Stranke su djelomično uspjele na način da je tužitelj uspio s osnovom u potpunosti, i sa zahtjevom u odnosu na visinu od 30,95%, Kada bi sud primijenio čl. 154. st. 2. ZPP (rukovodeći se visinom novčanog zahtjeva) tužitelj bi trebao naknaditi tuženici razmjerni dio troškova postupka i to u okolnostima konkretnog slučaja u kojem tužitelj zahtijeva restituciju zbog toga što je tuženica u Ugovor o kreditu koji je predmet spora bez pregovaranja unosila nepoštene ugovorne odredbe, pa uzimajući u obzir visinu tih troškova prema vrijednosti spora, troškove postupka koje je već snosio i one koje bi morao platiti tuženici bili bi daleko veći iznosa koji mu je dosuđen zbog nepoštenih ugovornih odredbi sadržanih u Ugovoru o kreditu. Dosuđeni iznos kvalificira se kao „imovina“ zaštićena člankom 1. Protokola 1. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te znatno smanjenje iznosa tog potraživanja, koje je rezultat obveze plaćanja troškova postupka, predstavlja miješanje u pravo tužitelja

na mirno uživanje vlasništva (tako i Europski sud za ljudska prava u predmetima Klauz protiv Hrvatske, J protiv Hrvatske koji se u sporovima u kojima stranka nije država primjenjuju u skladu s tumačenjem iz presude Čolić protiv Hrvatske od 18. studenog 2021.). O predmetima u kojima je sporno pravo za isplatu na temelju nepoštenih ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji su konvertirani u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR u skladu s odredbama ZID ZPK/15, postoji neujednačena praksa drugostupanjskih sudova koji na istovjetne činjenice različito primjenjuju pravo te još uvijek nije primijenjen procesnim pravom predviđen mehanizam za prevladavanje tih razlika. Naprotiv, postojala je neujednačena praksa i VSRH koji u svojim odlukama na istovjetne činjenice različito primjenjuje pravo (npr. Rev-637/2019 od 15.11.2022., Rev 1096/2022 od 8.11.2022. i Rev 586/2019 od 21.12.2022.), a koja je u konačnici razjašnjena nakon zaključenja glavne rasprave u ovom predmetu. U takvim okolnostima u kojima je pitanje obeštećenja potrošača nakon konverzije podložno tumačenju sudova te u trenutku podnošenja tužbe nije bilo pojašnjeno, ne može dovesti do zaključka da je tužba u konkretnom slučaju bila očito neosnovana i lišena svakog izgleda za uspjeh. Zbog toga legitimni cilj - izbjegavanje neopravdanog parničenja nije izravno primjenjiv u ovom predmetu, a nalog tužitelju da naknadi troškove postupka tuženici predstavljalo bi miješanje u pravo na mirno uživanje imovine koja mu je dosuđena u ovom postupku.

43.2. Zbog navedenog u odnosu na odluku o troškovima postupka koji se sastoje u zastupanju po punomoćniku odvjetniku sud je odlučio da svaka strana snosi svoje troškove, dok je u odnosu na materijalni trošak koji se sastoji od troška vještačenja u ukupnom iznosu 500,00 EUR valjalo je priznati tužitelju u cijelosti jer je isti trošak bio neophodan radi utvrđenja visine tužbenog zahtjeva, a imajući na umu da je osnovana osnova u cijelosti.

U Dubrovniku, 03. srpnja 2026.

Sutkinja

Jadranka Klečak

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude stranke mogu podnijeti žalbu u roku od 15 (petnaest) dana računajući od održavanja ročišta za objavu presude ukoliko je stranka bila uredno obaviještena o održavanju ročišta za objavu, odnosno od primitka prijepisa presude ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu za objavu presude. Žalba se podnosi ovom sudu, pismeno, u 3 (tri) primjerka, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

- pun. tužitelja

- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088a-48dc6**

Kontrolni broj: **08543-1b0c8-5f32b**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Dubrovniku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.